

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 183/2013-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. júna 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka v konaní o sťažnosti PhDr. J. D., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. C., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 138/2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo PhDr. J. D. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 138/2005 p o r u š e n é b o l o .
2. PhDr. J. D. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (slovom tritisícpäťstvo eur) ktoré je Okresný súd Prešov p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť PhDr. J. D. trovy právneho zastúpenia v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov) na účet jeho advokáta JUDr. M. C. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2013 doručená sťažnosť PhDr. J. D., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. C., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 138/2005.

Zo sťažnosti vyplýva:

«Dňa 26. 8. 2005 bola na Okresný súd... doručená obžaloba prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. č. OPv 442/03-751 zo dňa 24. 8. 2005, ktorej bola pridelená sp. zn. 6 T 138/2005. Spis bol pridelený sudcovi JUDr. V., ktorý vzniesol námietku osobnej zaujatosti a z konania sa žiadal vylúčiť...

Dňa 3. 11. 2005 na neverejnom zasadnutí Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1 Nto 13/05 senát... uznesením zo dňa 3. 11. 2005 uznal námietku zaujatosti sudcu JUDr. V. ako dôvodnú.

Dňa 5. 12. 2005 bol spis pridelený sudcovi JUDr. T., ktorý vzniesol námietku osobnej zaujatosti a z konania sa žiadal vylúčiť.

Dňa 30. 1. 2006 na neverejnom zasadnutí Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1 Nto 13/05 senát... uznesením zo dňa 30. 1. 2006 neuznal námietku zaujatosti sudcu JUDr. T. ako dôvodnú.

Dňa 1. 2. 2010 bol spis pridelený sudcovi Mgr. M. P., ktorý vytýčil v predmetnej veci hlavné pojednávanie na dni 16. a 17. 2. 2012...

Dňa 19. 1. 2012 bola obžalovanému... D. doručená obžaloba a predvolanie na hlavné pojednávanie.

Dňa 25. 1. 2012 obžalovaný... D. vzniesol námietku osobnej zaujatosti k osobe sudcu Mgr. M. P., v ktorej poukázal na priedahy a viacročnú nečinnosť zákonného sudcu, ktorá má za následok už aj samotné premlčanie trestného stíhania obžalovaných...

V trestnej veci... bolo prvé hlavné pojednávanie dňa 16. 2. 2012. Po šesť a pol ročnej nečinnosti zákonného sudcu išlo o prvý úkon smerujúci k stíhaniu páchatel'ov od podania obžaloby na Okresný súd v Prešove dňa 26. 8. 2005. Na pojednávaní samosudca rozhodol uznesením o námietke zaujatosti obžalovaného a pojednávanie odročil. Proti uzneseniu... obžalovaný... D. podal sťažnosť...

Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 9Tos/6/2012 zo dňa 5. 6. 2012... Zrušil uznesenie Okresného súdu v Prešove sp. zn. 6 T 138/2005-991 zo dňa 16. 2. 2012 v plnom rozsahu a prikázal mu konať a na novo rozhodnúť...

Samosudca Okresného súdu v Prešove uznesením sp. zn. 6 T 138/2005-1057 zo dňa 21. 8. 2012 rozhodol o tom, že sudca Mgr. M. P. je vylúčený z vykonávania úkonov v predmetnom konaní...

Okresný súd Prešov v uznesení sp. zn. 6T/138/2005-991 zo dňa 16. 2. 2012 konštatoval, že: „... trestná vec by mala byť premlčaná v zmysle § 67 Trestného zákona (Zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), avšak súd je toho názoru, že premlčanie bolo prerušené tým, že táto trestná vec bola pridelená inému sudcovi, keďže dovtedy zákonný sudca odišiel na iný súd, preto potom v tejto trestnej veci holo určené hlavné pojednávanie, resp. bolo rozhodnuté o námietke.“...

Krajský súd Prešov v uznesení sp. zn. 9 Tos 6/2012 z 5. júna 2012 konštatoval, že: „Pokiaľ ide o premlčanie trestného stíhania, jeho posúdenie presahuje rámec rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o nevyhlúčení sudcu a krajský súd nie je v tomto konaní oprávnený túto otázku akýmkoľvek závažným spôsobom riešiť.“

Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam obžalovaný... D... 16. 10. 2012 adresoval Okresnému súdu v Prešove samostatné podanie s titulom „Vznesenie námietky premlčania

trestného stíhania“, v ktorom opakovane mimo iného poukázal na prietahy a nečinnosť zákonného sudcu v predmetnej veci, ktorých následkom je aj premlčanie trestného stíhania.

V období medzi 26. 8. 2005 po 16. 2. 2012 neboli vykonané žiadne úkony smerujúce k trestnému stíhaniu páchatel'a...

S odvolaním sa na ustanovenie § 67 ods. 4 Trestného zákona (platného do 31. 12. 2005), resp. § 87 ods. 4 Trestného zákona s poukázaním na konkrétne okolnosti daného prípadu obžalovaný... D... 16. októbra 2012 opakovane adresoval Okresnému súdu v Prešove podanie s titulom „Vznesenie námietky premlčania trestného stíhania – predloženie“. O veci nie je doposiaľ rozhodnuté...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je plne preukázané, že v danom prípade došlo k porušeniu občianskych práv obžalovaného PhDr. J. D. zákonným sudcom a to jeho ignorovaním, resp. nevenovaním pozornosti zodpovedajúcej jeho povinnostiam, ktorých výsledkom je viac ako šesť a pol ročná nečinnosť a prietahy v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove, sp. zn. 6T 138/2005. Preukázateľné dlhoročné prietahy v trestnom konaní preukazujú, že zákonný sudca predmetnému prípadu nevenoval pozornosť zodpovedajúcu jeho povinnostiam.

Pasivita samosudcu v trestnom konaní sťažovateľovi spôsobila dlhoročné profesionálne, osobné, rodinné, ale aj spoločenské problémy. Od začiatku PhDr. J. D. konanie kladené mu za vinu odmietal a veril v rýchle a spravodlivé rozhodnutie veci na súde. Poškodený v predmetnom trestnom konaní Ing. A. D. vo svojej sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu v Prešove sp. zn. 6 T 138/2005-1057 zo dňa 21. 8. 2012 vrhá na osobu sťažovateľa v súvislosti s prietahmi v konaní podozrenie z ovplyvňovania zákonného sudcu, aby rozhodol v jeho prospech, čo považujeme za ďalší zo série atakov na osobu sťažovateľa, ktorý ho značne uráža...

Nečinnosť súdu v tomto konaní sťažovateľa obmedzuje v ďalšom profesnom a spoločenskom uplatnení, nakoľko verí v svoju nevinu a z titulu nedôvodných prietahov a nečinnosti súdu sa na neho dlhodobo hľadí ako na obžalovaného. Tento fakt ho znevýhodňuje aj v súdnych konaniach na ochranu osobnosti v spojitosti s negatívnou medializáciou jeho osoby v spojení aj s predmetným trestným konaním (pozn. – konania sú konkretizované vyššie v texte). Ako živiteľ rodiny má v súvislosti s predmetným trestným stíhaním sprevádzaným minimálne šesť a pol ročnými prietahmi a nečinnosťou

na príslušnom súde problém plnohodnotne sa uplatniť na trhu práce. Jeho dlhodobé trestné stíhanie je mu okolím „vyhadzované“ na oči pri rôznych spoločenských, rodinných a v minulosti aj pri profesných stretnutiach a príležitostiach. Takýto spôsob života sťažovateľa znamená pre neho a jeho najbližšiu rodinu dlhodobé poníženie. Negatívne sa premieta do jeho zdravotného stavu a zdravotného stavu jeho manželky Mgr. O. D. Psychicky „deptá“ hlavne jeho najmladšieho syna N. D., ktorý musí častokrát čeliť nežiaducim útokom okolia na adresu jeho otca „kriminálnika“. Bývalí kolegovia sťažovateľa, ale aj iní policajti, ktorí ho poznajú jeho osobu v tejto súvislosti plne negujú, pričom je sťažovateľ presvedčený, že včasné a spravodlivé rozhodnutie v predmetnej trestnej veci by tento stav zjavne zmenilo pozitívnym smerom v jeho prospech.

Sťažovateľovi bolo ubraté právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti v zmysle čl. 16 ods. (1) a (2) a čl. 19 ods. (1) a (2) Ústavy SR.

Z dôvodov vymanenia sa z tohoto neznesiteľného stavu, požadujeme odškodnenie formou finančného zadosťučinenia vo výške 10.000 EUR (slovom desať tisíc EUR) tak ako to uvádzame v záverečnom návrhu. Vzhľadom vyššie uvádzané dôvody atakov osoby sťažovateľa si myslíme, že výška finančného zadosťučinenia je vzhľadom na jeho postavenie primeraná.

Všetky možnosti zjednania nápravy sťažovateľ vyčerpal, priesťahy v konaní už spôsobili nenapraviteľné nevýhody, a preto žiadame súd, aby sa sťažnosťou zaoberal.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo PhDr. J. D. na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6T 138/2005, porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6T 138/2005 prikazuje konať bez zbytočných priesťahov.

3. PhDr. J. D. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 EUR, ktoré je Okresný súd v Prešove povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Prešove je povinný nahradiť PhDr. J. D. trovy konania vo výške 331,13 € na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. I. ÚS 183/2013-18 z 27. marca 2013.

Na výzvu ústavného súdu sa k veci vyjadrila predsedníčka okresného súdu listom sp. zn. 1SprO 128/2013, SprU 3001/13 z 30. apríla 2013, v ktorom okrem iného uviedla: „Vzhľadom na skutočnosť, že JUDr. B. T., ktorému bola vec dňa 05. 12. 2005 pridelená, už na tunajšom súde nepracuje, nevieme sa vyjadriť k dôvodom, ktoré spôsobili namietanú dĺžku konania v čase, kedy mal spis pridelený. Po preložení JUDr. T. na iný súd, bola vec dňa 06. 10. 2009 pridelená do senátu Mgr. M. P.

Sťažnosť na prietahy v konaní je čiastočne dôvodná, a to vo vzťahu k nekonaniu zákonného sudcu Mgr. P. od doby pridelenia spisu dňa 06. 10. 2009 do momentu vytyčenia hlavného pojednávania, ktoré bolo vytyčené dňa 22. 12. 2011 na deň 16. 02. 2012. Od uvedenej doby však sudca Mgr. P. konal vo veci plynulo a bez subjektívnych prietahov.

Hlavné pojednávanie dňa 16. 02. 2012 bolo odročené na deň 03. 05. 2012. Súčasne sudca rozhodol uznesením zo dňa 16. 02. 2012 o námietke zaujatosti obž. D. voči svojej osobe. O sťažnosti obžalovaného proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Prešove rozhodol dňa 15. 06. 2012 tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu na opätovné rozhodnutie. Rozhodnutie krajského súdu spoločne so spisom bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 19. 06. 2012.

Vzhľadom na cit. rozhodnutie krajského súdu vydal sudca Mgr. P. dňa 21. 08. 2012 uznesenie, ktorým konštatoval, že je vylúčený z konania v tejto trestnej veci. Toto uznesenie doručil prokuratúre, obhajcovi obž. D. a obž. D. Pretože žiadna zo strán nepodala vo veci sťažnosť, bola na uznesení vyznačená právoplatnosť dňa 29. 09. 2012 a spis bol dňa 08. 10. 2012 elektronickou podateľňou náhodným výberom pridelený do senátu JUDr. M. Č. Tento sudca dňa 10. 10. 2012 oznámil svoju zaujatosť v tejto trestnej veci a spis predložil dňa 15. 10. 2012 na rozhodnutie krajskému súdu. Krajský súd v Prešove prípisom zo dňa 23. 10.

2012 vrátil vec tunajšiemu súdu bez rozhodnutia, nakoľko uznesenie zo dňa 21. 08. 2012, č. k. 6T 138/05-1064 nebolo doručené poškodeným a nemohlo tak nadobudnúť právoplatnosť. Z uvedeného dôvodu bol spis dňa 30. 10. 2012 opätovne pridelený do senátu Mgr. P. na splnenie pokynu krajského súdu.

Po doručení uznesenia poškodeným podal Ing. D. proti doručenému uzneseniu dňa 14. 11. 2012 sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením zo dňa 13. 02. 2013 zamietol. Uvedené uznesenie bolo tunajšiemu súdu spoločne so spisom doručené dňa 04. 03. 2013. Z uvedeného dôvodu bol spis dňa 05. 03. 2013 opätovne pridelený do senátu JUDr. M. Č. Na základe žiadosti Ústavného súdu SR bol spis dňa 12. 03. 2013 zaslaný tomuto súdu, odkiaľ bol vrátený dňa 15. 04. 2013.“

Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 138/2005 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej uvedené základné práva sa chránia aj v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní po začatí trestného stíhania (napr. II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 99/02).

Podľa judikatúry ESLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov

alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESĽP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. júna 1968).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98), pričom k naplneniu práva na súdnu ochranu v rozhodovaní o veci samej dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Pri posudzovaní, či vo veci došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú povaha konania, teda právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval.

Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prejednaná, je pojem primeraná lehota relatívny. Neexistuje žiadna absolútne stanovená doba, prekročenie ktorej by bolo automaticky kvalifikované ako doba neprimeraná. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESĽP vo veci König v. Nemecko z 28. júna 1978).

Čas na konanie bez zbytočných prietáhov spravidla nemožno vyjadriť numericky. Obvykle neexistuje časová hranica, uplynutím ktorej postup súdu môže mať povahu prietáhov v konaní (napr. I. ÚS 137/02).

Povahou konania treba rozumieť nielen jeho zložitosť alebo naopak jednoduchosť na jednej strane, ale aj jeho význam pre obvineného na strane druhej.

Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie ako doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. júna 1987)].

Čo sa týka kritéria „zložitosť veci“, ústavný súd po oboznámení sa s vyjadreniami účastníkov a najmä s obsahom vyžiadaného spisu okresného súdu konštatuje, že vec ani zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti. Na zložitosť veci nepoukázala ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení ku sťažnosti sp. zn. 1SprO 128/2013, SprU 3001/13 z 30. apríla 2013.

Pokiaľ ide o „správanie sťažovateľa“ v preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nemá podiel na spomalení priebehu napadnutého konania.

Napokon ústavný súd hodnotil aj samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd si vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 6 T 138/2005, z ktorého zistil, že okresný súd svojou nečinnosťou a nesústredenou činnosťou spôsobil neúmerné predĺženie konania, ktoré stále nie je ukončené.

Konanie na okresnom súde začalo podaním obžaloby doručenej 26. augusta 2005. Vzhľadom na skutočnosť, že vec sa už 8 rokov nachádza na okresnom súde bez meritórneho rozhodnutia, ústavný súd nepovažoval za potrebné uviesť celú chronológiu konania na okresnom súde, iba poukázať na obdobie dlhodobej bezdôvodnej nečinnosti, ktorá sa v postupe okresného súdu vyskytla, a tiež na nesústredenú činnosť okresného súdu, ktorá tiež viedla k zbytočným priet'ahom v konaní. Od rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Nto 2/2006 z 30. januára 2006, že zákonný sudca JUDr. T. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, okresný súd nevykonal 6 rokov žiadny úkon až do 22. decembra 2011, keď bol nariadený termín hlavného pojednávania na 16. – 17. február 2012. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 T 138/2005 z 21. augusta 2012

rozhodol, že JUDr. P. je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (ďalej len „uznesenie okresného súdu“). Vec bola 8. októbra 2012 pridelená JUDr. Č. Až pri posudzovaní zaujatosti, ktorú oznámil JUDr. Č., krajský súd zistil, že uznesenie okresného súdu nie je právoplatné, keďže nebolo doručené poškodeným, a teda JUDr. P. je stále zákonným sudcom. Krajský súd vrátil spis okresnému súdu 29. októbra 2012, následne bolo uznesenie okresného súdu doručené poškodeným. Ing. D. ako poškodený podal 14. novembra 2012 proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením z 13. februára 2013 tak, že sťažnosť poškodeného zamietol. V dôsledku nesústredenej činnosti okresného súdu tak došlo k ďalším zbytočným priesťahom v konaní.

Základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynulo smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. II. ÚS 40/97).

Z ústavnoprávneho hľadiska treba napokon zdôrazniť, že vzhľadom na okolnosti daného prípadu je neakceptovateľné, aby sa v trestnej veci uskutočnilo na súde prvého stupňa za takmer 8 rokov iba jedno hlavné pojednávanie.

S poukazom na uvedené, hodnotiac doterajší priebeh napadnutého konania, ústavný súd dospel k záveru, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 T 138/2005 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uložil okresnému súdu konať vo veci vedenej pod sp. zn. 6 T 138/2005 bez zbytočných priesťahov. Domáhal sa tiež priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 €.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, aby v označenej trestnej veci konal bez zbytočných prietahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd môže priznať tomu, koho právo alebo slobody sa porušili, primerané finančné zadost'učinenie. Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Pri určení sumy primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietahov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci najmä s prihliadnutím na to, že právna neistota sťažovateľa nebola okresným súdom odstránená ani po viac ako 7 rokoch od začatia konania na okresnom súde. Ústavný súd najmä s ohľadom na túto skutočnosť priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom v sume 331,13 €.

Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) si mohol sťažovateľ uplatniť úhradu trov konania v sume 331,15 €, a to za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky po 130,17 € a režijný paušál 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), t. j. 275,96 €, zvýšenú o 20 % DPH v sume 55,19 €, keďže advokát sťažovateľa je platiteľom DPH. Spolu by tak patrila sťažovateľovi úhrada trov právneho zastúpenia v sume 331,15 €. Vzhľadom na to, že advokát sťažovateľa si uplatnil úhradu trov konania iba v sume 331,13 €, ústavný súd mu priznal iba túto sumu.

Priznanú úhradu trov právneho konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou nálezou“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2013